

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Спеціальність: В11 Філологія (за спеціалізаціями)
Заклад вищої освіти: Хмельницький національний університет
Рік впровадження: 2025

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька» розроблена відповідно до вимог чинних нормативних документів України у сфері вищої освіти, зокрема Закону «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, стандарту зі спеціальності 035 «Філологія» та Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі германістики, перекладознавства та викладання іноземних мов. Вона є актуальною, структурно цілісною і збалансованою щодо освітніх, наукових та практичних компонентів. Обсяг у 90 кредитів ЄКТС (1 рік 4 місяці навчання) відповідає вимогам до магістерського рівня.

Метою програми є формування у здобувачів вищої освіти системного мислення, перекладацької, лінгвістичної, дослідницької і педагогічної компетентностей, а також уміння ефективно діяти в багатомовному й мультикультурному середовищі. Метаі завдання ОПП відповідають сучасним тенденціям у вищій філологічній освіті, зокрема – інтеграції міждисциплінарних підходів, розвитку критичного та креативного мислення, а також посиленню практичної компоненти навчання.

ОПП має чітко виражену професійну орієнтацію, акцентуючи на поєднанні перекладацької діяльності з педагогічною підготовкою та застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (САТ-систем, постредагування машинного перекладу, хмарних і мультимедійних технологій).

Програма демонструє високий рівень змістової узгодженості між навчальними компонентами, компетентностями та програмними результатами навчання. Обов'язкові компоненти охоплюють фундаментальні дисципліни філологічного циклу: методологію лінгвістичних досліджень, теорію перекладу, аналіз тексту, сучасну зарубіжну літературу, педагогіку та психологію вищої школи. Фахові дисципліни (англійська та німецька мови, практика перекладу, міжкультурна комунікація) забезпечують глибоку професійну підготовку і формування ключових перекладацьких та мовних компетентностей. Практики (педагогічна та переддипломна) мають логічне продовження теоретичних курсів і готують студентів до реальних професійних умов. Вибірковий компонент (24 кредити) створює простір для індивідуалізації траєкторії навчання. Матриці відповідності компетентностей і програмних результатів навчання чітко

демонструють міжпредметні зв'язки та забезпечують прозорість освітнього процесу.

Програма повністю побудована на компетентнісній парадигмі. Виокремлено 12 загальних, 8 фахових і 2 унікальні компетентності, що охоплюють не лише мовну й перекладацьку підготовку, а й педагогічну, дослідницьку, інформаційно-технологічну та комунікативну сфери. Особливо позитивним є введення унікальних компетентностей УК-01 та УК-02, які забезпечують інтеграцію перекладацької та редакторської практики, а також формування педагогічної культури та здатності застосовувати ІТ у навчальному процесі.

Система оцінювання базується на 100-бальній шкалі, що трансформується у національну та шкалу ЄКТС. Передбачено різноманітні форми контролю – тести, проєктні роботи, презентації, звіти про практики, комплексний іспит, захист кваліфікаційної роботи. Такий підхід відповідає вимогам студентоцентрованого навчання і забезпечує об'єктивність та багатовимірність оцінювання.

Інформаційне забезпечення відзначається високим рівнем: доступ до англomовних і німецькомовних видань, електронна бібліотека, модульне навчальне середовище, система «Електронний університет».

Програма повністю узгоджена з Європейською рамкою кваліфікацій (EQF LLL, рівень 7) і відповідає рекомендаціям ESG щодо внутрішнього забезпечення якості освіти. У структурі документа передбачено опис механізмів моніторингу, перегляду ОПП, дотримання академічної доброчесності та оприлюднення результатів – це забезпечує прозорість і підзвітність освітнього процесу.

Сильними сторонами освітньо-професійної програми є її сучасна компетентнісна структура, орієнтована на практику перекладу та викладання, а також гармонійний баланс між поглибленим вивченням англійської мови та формуванням додаткової професійної компетенції з німецької мови. Програма передбачає активну інтеграцію ІТ-технологій у навчальний процес, що забезпечує її відповідність сучасним тенденціям розвитку перекладацької галузі. Важливою перевагою є створення умов для академічної мобільності студентів, що сприяє розширенню їхніх професійних і міжкультурних можливостей. Чітко вибудована система внутрішнього контролю якості гарантує прозорість і ефективність освітнього процесу. Наявність педагогічної та переддипломної практик забезпечує тісний зв'язок теоретичної підготовки з практичною діяльністю, а підтримка стейкхолдерів і роботодавців регіону підтверджує прикладну спрямованість програми та її відповідність потребам сучасного ринку праці.

Для подальшого вдосконалення освітньо-професійної програми доцільно додати елементи медіалінгвістики або міжкультурної комунікації в цифровому просторі, аби забезпечити відповідність змісту навчання сучасним тенденціям розвитку цифрових технологій і комунікацій. Корисним буде розгляд можливості введення навчальної дисципліни з термінознавства або корпусної лінгвістики для поглиблення теоретико-практичних знань у галузі сучасних лінгвістичних досліджень. Окрім того, рекомендується постійно оновлювати електронні

ресурси, зокрема бази САТ-інструментів, для забезпечення актуальності підготовки та адаптації до нових вимог ринку праці.

Вважаємо, що освітньо-професійна програма «Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька» є сучасною, цілісною та якісно опрацьованою. Вона відповідає стандартам другого (магістерського) рівня вищої освіти, забезпечує високий рівень професійної підготовки перекладачів, лінгвістів і викладачів, має реальну практичну спрямованість і перспективи подальшого розвитку.

Рецензент:

Доктор філологічних наук,
професор кафедри німецької філології
та методики навчання німецької мови
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

В.В. Дребет

